

Handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling

Örbyhus skola

7-9

Skolområde 2

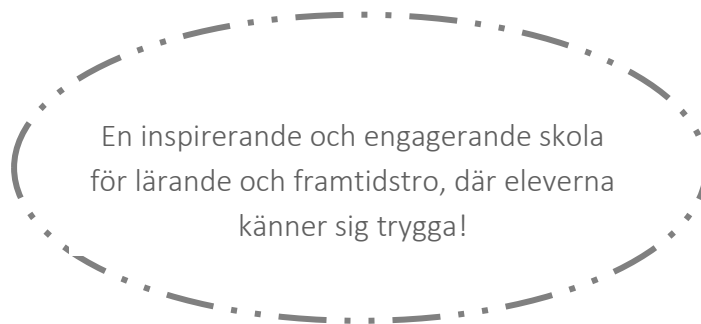
Grundskola och fritidshem

Läsåret 2023-2024

Om handlingsplanen

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas med i efterföljande årsplan.”

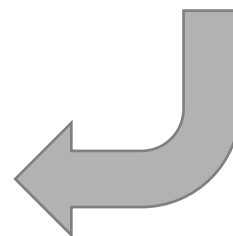
Skollagen 6 kap. 8§

Våra mål

Att skolmiljön präglas av en positiv stämning med respekt för varandra.

Att vuxna agerar och tar ansvar vid kränkningar, trakasserier och diskriminering

Till dig som elev

Den här handlingsplanen är till för dig som är elev på Örbyhus eller Vendels skola. Den finns för att du ska trivas och må bra när du är i skolan. Elever och personal har tillsammans ett ansvar för att ingen på skolan behandlas dåligt och för att vi får vara i en skola där vi respekterar varandra.

Till dig som är förälder och/eller vårdnadshavare

Vi vill att alla barn som går på Örbyhus och Vendels skola ska få en trygg skolgång fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar. För att detta ska vara möjligt behöver både elever, skola och vårdnadshavare ta ett gemensamt ansvar. Ditt uppdrag som vårdnadshavare blir här att prata med ditt barn om hur en agerar mot andra människor. Ditt uppdrag är också att peppa ditt barn att berätta för en vuxen på skolan om en ser, känner eller på något annat sätt uppfattar att något är fel.

Om du misstänker att ditt barn, eller någon annans barn blir utsatt förväntar vi oss att du tar kontakt med skolan – i första hand mentorn eller elevhälsoteamet.

Innehållsförteckning

Om handlingsplanen	2
Till dig som elev	2
Till dig som är förälder och/eller vårdnadshavare	2
Ansvarsfördelning	1
All personal	1
Trygghetsgruppen.....	1
Rektor	1
Elevhälsoteamet	1
Centrala begrepp	2
Lagar och styrdokument	3
Ärendegång vid kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	4
Rättsliga påföljder	5
Vem utreder vad?	5
Utredande samtal	5
Dokumentation	6
Trygghetsgruppens årshjul	7
Främjande åtgärdande arbete	8
Analys av nuvarande plan	9
Kartläggning av risker.....	13
Kartläggningsmetoder	13
Kartläggning	13
Diskrimineringsgrunder	15
Undersökning.....	15
Analys.....	15
Aktiva åtgärder	16
Uppföljning och utvärdering	16
Revidering av handlingsplanen	16
Årets plan ska revideras senast.....	16
Ansvarig för att årets plan utvärderas	16

Ansvarsfördelning

All personal

Varje anställd på skolan har ett personligt ansvar för att arbeta utifrån den gemensamt beslutade planen mot trakasserier och kränkningar. All personal har s.k. *ageringsplikt*, vilket innebär att de måste ingripa om de uppmärksammar någon form av diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller mobbning. De måste även agera skyndsamt i dessa ärenden och ingripa så snart som möjligt. Detta innebär även att alla vuxna som får kännedom om upplevda kränkningar i samband med verksamheten är skyldiga att anmäla detta till rektor genom dokumentationssystemet Digital Fox.

För att skapa en samsyn hos personalen är arbetet mot diskriminering och kränkande handlingar en stående punkt på samtliga arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar. Där finns möjlighet att diskutera värdegrundsfrågor och skapa en samsyn.

En förutsättning för att personal på skolan ska ha en samsyn i frågan är att det ständigt pågår ett samarbete mellan skolans olika verksamheter. Många av de yngre eleverna går på fritidshemmet vars personal är delaktig i skoldagen, vilket underlättar samarbetet.

Trygghetsgruppen

Trygghetsgruppen består av biträdande rektor, samordnare samt minst en representant från varje arbetslag i verksamheten. Varje representant i trygghetsgruppen fungerar som en länk mellan det egna arbetslaget och trygghetsgruppen. Representanterna har även en stöttande roll gentemot sitt arbetslag i frågor som rör diskriminering och kränkande handlingar. Trygghetsgruppen träffas var fjärde vecka. Under dessa möten lyfts trygghetsrelaterade frågor exempelvis frågor från arbetslagen, elevärenden samt läsårsplaneringen.

Rektor

Det övergripande ansvaret för att denna handlingsplan följs ligger hos rektor för respektive skola i skolområde 2. Denne delegerar arbetet till övrig personal men har ett ansvar att söka inblick i verksamheten och se till så att den möter de krav som ställs.

Elevhälsoteamet

Elevhälsoteamet består av psykolog, kurator, specialpedagog, speciallärare, skolsköterska samt studie- och yrkesvägledare. Målet är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för alla elever. Elevhälsoteamets arbete består av samverkan mellan de samlade professionerna och med betoning på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Detta arbete berör bland annat; lärandemiljö, arbetsklimat, strukturer och företeelser som antingen främjar eller utgör hinder för elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsoteamet arbetar även med elevgrupper, handledning av personal och elevärenden, vägledande samtal, stöd- och motivationssamtal, konsultation och kartläggningar.

Centrala begrepp

Diskrimineringsgrunder: kön, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionshinder, religion eller annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet eller sexuell läggning

Diskriminering

Att bli diskriminerad innebär i skolsammanhang att skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och att behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna

Detta kan ske *direkt* genom att en elev missgynnas eller kränks med en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Eller *indirekt* vilket innebär att en elev missgynnas eller kränks på grund av skolans struktur. Exempelvis genom regler eller förhållningssätt.

Om personal utsätter en elev för trakasserier klassas det även som diskriminering. En elev kan inte utsätta en annan elev för diskriminering. En elev kan däremot utsätta en annan elev för trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kallas den handling som inte kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker ett barns värdighet. Kränkningar kan vara:

- Fysiska: sparkar, slag, knuffar
- Verbala: Hot, svordomar, öknamn, förolämpningar.
- Psykosociala: Blickar, gester, suckar, ryktesspridning.
- Via text/bild: sms, mms, e-post, fotografier, skrivna meddelanden och sociala medier.

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Om kränkningarna är av sexuell karaktär kallas det för *sexuella trakasserier*.

Upprepade kränkningar som pågår under en längre period kallas för mobbning

Lagar och styrdokument

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag finns för att motverka diskriminering och trakasserier och för att främja alla människors lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet eller sexuell läggning. Skolan har en skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering.

Skollagen (2010:800)

Kommunen har ansvar för att skolorna följer de bestämmelser som råder och att skolorna bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Kommunen ansvarar även för att skolorna genomför åtgärder för förebyggande av kränkande behandling genom en årligt uppdaterad plan.

FNs konvention om barns rättigheter (2018:1197)

Den första januari 2020 blev barnkonventionen lag. Lagen finns för att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter.

Viktiga artiklar!

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

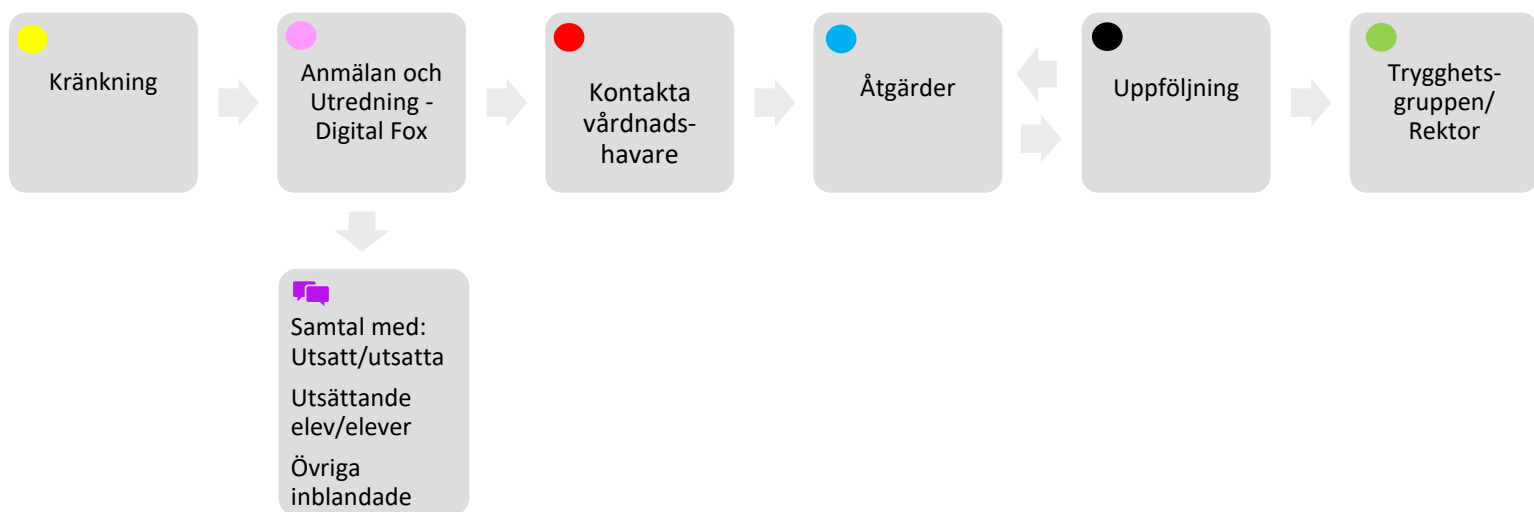
Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få den beaktade i alla frågor som rör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

- Ur läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet

Ärendegång vid kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

	Personal ingriper alternativt får kännedom om att en kränkning har ägt/äger rum. Ingripande personal kontaktar elevens/elevernas mentor.
	Alla vuxna som får kännedom om upplevda kränkningar i samband med verksamheten är enligt skollagen (2010:800) 6kap. 10§ skyldiga att anmäla detta till rektor. Alla anställda kan enkelt via ett webbformulär anmäla en händelse. Ingripande personal påbörjar en <i>anmälan om kränkande behandling</i> via Digital Fox (Digital Fox kan du som personal nå via Unikum genom att klicka på utreda). Personen som dokumenterar kränkningen anger sig själv som utredare och kan även välja en eller flera medutredare. Om den personal som ingriper inte är mentor skall mentor/mentorer läggas till som utredare. Genom Digital Fox RESPONS meddelas ansvarig rektor via e-post. Huvudmannen kan följa hela processen. Därigenom har rektor fullgjort sin rapporteringsskyldighet i enlighet med skollagen.
	Ingripande personal och mentor samråder om vem som kontaktar vårdnadshavarna. Hur kontakt med vårdnadshavare bör ske finns beskrivet i "Rutin för kontakt med vårdnadshavare vid anmälan om upplevd kränkning". Kontakten skall vid en allvarlig kränkning ske skyndsamt (samma dag eller dagen efter).
	Gör sedan en bedömning om vidare åtgärder. I Digital Fox skapar utredaren en anteckning per åtgärd. Under vardera åtgärd förklaras även när och hur åtgärden ska genomföras och vem som ansvarar för att åtgärden genomförs.
	Ca två veckor efter åtgärden påbörjats följer utredaren upp ärendet. Om kränkningarna har upphört avslutas ärendet.
	Om kränkningarna inte har upphört kan trygghetsgruppen kopplas in som stöd för utredarna. Trygghetsgruppen utser då 2 representanter som kan samtala med de inblandande och stötta utredarna att forma nya åtgärder. 2 veckor efter att åtgärden/åtgärderna har påbörjats följs detta upp. Om kränkningarna inte har upphört efter detta kallar rektor till möte. *Ett möte med rektor kan vara aktuellt även innan detta steg*.

Rättsliga påföljder

Om problematiken kvarstår efter möten med rektor kan rektor komma att göra en anmälan till polis och/eller socialtjänst. Den som utsätter andra för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling kan bli polisanmäld och från 15 års ålder kan en bli åtalad och dömd.

Vem utreder vad?

Om du som elev blir utsatt av en annan elev gäller ovanstående beskrivning.

Om du som elev blir utsatt av personal är det rektor som gör utredningen och står för åtgärder.

Om du som elev blir utsatt av rektor utreder skolchefen.

Utredande samtal

Målet med samtalet är att få en bild av vad som har hänt och att komma fram till hur kränkningarna ska upphöra. Alla samtal bör därför ske med en person i taget.

1. Beroende på vilken roll du har kan ett samtal se olika ut. Om det till exempel är trygghetsgruppen som samtalar med en elev kan ett samtal inledas på följande sätt: "Vi kommer från skolans trygghetsgrupp, vet du varför vi vill sitta ner och prata med dig idag?" Detta ger eleven möjlighet att själv styra samtalet. Om eleven inte berättar själv får du berätta vad du vet. Denna inledande fras går även att omvandla och användas av mentor och ingripande personal.

Tänk på att lämna utrymme för eleven att berätta ur sitt perspektiv utan att färga elevens berättelse med dina egna åsikter och erfarenheter.

Viktiga frågor: Vad har hänt? Vad hände innan och efter incidenten? Vilka var inblandade och vem gjorde vad? Var hände det? När hände det? Hur länge har det pågått?

2. Tänk på att vara så konkret som möjligt i samtalet och föra ett lugnt, men allvarligt, samtal.
3. Visa att du/ni ser allvarligt på det som har hänt.
4. **Utsättare:** Fråga vad eleven tänker göra för att kränkningarna ska upphöra.
5. **Utsättare:** Skriv ner vad ni har kommit överens om, att kränkningarna ska upphöra och hur de ska upphöra? Behöver eleven något stöd från skolan i detta? Låt eleven läsa det ni har skrivit. Vid behov kan en skriftlig överenskommelse göras där eleven får skriva under. I den skriftliga överenskommelsen ska det även framgå vad som händer om eleven bryter den.

6. **Utsatt:** Var tydlig med att förtydliga för den utsatta att vi kommer att göra allt vi kan för att kränkningarna ska upphöra och att vi inte kommer att släppa detta förrän beteendet har förändrats. Ansvaret ligger inte på eleven själv.
7. Ett resonemang bör föras mellan elev och den som håller i samtalet gällande kontakt med vårdnadshavare. Ärendets art och elevens ålder bör tas i beaktning. Om det till exempel rör sig om en 14 årig elev som har blivit kallad något hemskt och som säger att hen vill berätta för föräldrarna först kan en avvakta en dag. Detta utesluter dock inte att skolan ska kontakta hemmet men att eleven istället först får en möjlighet att själv berätta. Är det däremot ett yngre barn eller en akut situation finns det anledning att kontakta vårdnadshavarna så snart som möjligt. Var då tydlig och tala om för eleven att du kommer ringa hem och förklara vad du kommer att säga.
8. Avsluta samtalet med att ingen på skolan accepterar någon form av trakasserier, kränkande behandling eller mobbning och att vi ser väldigt allvarligt på det som har inträffat.

TIPS! Vill du som personal läsa mer om hur en kan tänka i samtal med elever rekommenderas boken Motiverande samtal i skolan av Rollnick, Kaplan och Rutschman.

Dokumentation

All dokumentation sker i Digital Fox och skall göras fortlöpande under hela processen från det att incidenten har inträffat till dess att ärendet kan läggas ned, Dvs. kränkningarna har upphört. Utredningarna i Digital Fox består av 5 områden; anmälan, utredning, åtgärder, uppföljning samt utredare och elevakt.

Trygghetsgruppens årshjul

Årshjulet använder trygghetsgruppen för att få en tidsram på när vissa uppgifter skall genomföras. Utöver det som redovisas ovan arbetar trygghetsgruppen även med andra uppgifter löpande under läsåret. Exempelvis elevkontakt och stöd till arbetslagen.

Främjande åtgärdande arbete

Årskurskonferenser

Årskurskonferenser är ett återkommande främjande arbete som genomförs en gång per läsår och per årskurs. Det är ett strukturerat möte som anordnas av EHT och där samtliga undervisande lärare, mentorer, resurspedagoger, rektor och personal från EHT deltar. Under mötet lyfts en nulägesbeskrivning med fokus på klassklimat, relationer mellan elev-elev och elev-personal, anpassningar på gruppnivå, styrkor och svagheter i klasser samt framgångsfaktorer i arbetet/undervisningen på lektioner. Vi håller oss till gruppnivå snarare än att diskutera individuella elevers svårigheter och behov. Därefter skapas även en plan för fortsatt arbete med syfte att hitta gemensamma arbetsområden för hela årskurser där olika perspektiv och kompetens från all skolans personal tas i beaktande. Detta arbete ökar samarbetet och samsynen hos skolans personal och leder till ett klassöverskridande samarbete.

Konsultation

Elevhälsoteamet har fasta konsultationstider varannan vecka där personal har möjlighet att boka tid för konsultation kring elever eller grupper.

Trygga platser

Arbetet med trygga platser baseras på en undersökning som genomförs med högstadiets elever under höstterminen. Eleverna får gruppvis kartlägga platser på skolan som upplevs otrygga. Nytt för läsåret 2023/2024 blir att denna kartläggning kompletteras av individuella svar och synpunkter, samt en motsvarande kartläggning som personalen genomför. Kartläggningen ligger till grund för arbetslagets arbete med åtgärder för att skapa fler trygga platser och en tryggare skolmiljö.

Gemensamma raster & rastvakter

För att motverka kränkningar i skolans lokaler har arbetslaget bestämt att under läsåret 2023/2024, i så stor utsträckning som möjligt, ha gemensamma rasttider för högstadiets elever. Syftet med detta är att ge eleverna fler alternativ till umgänge på raster och således stärka sammanhållningen över klasserna. Detta leder också till möjligheter att utöka rastvaksarbetet och säkerställa att personal alltid finns tillgänglig i gemensamma utrymmen.

IBIS

IBIS är ett program som skolan deltar i, som drivs och leds av Uppsala Universitet. IBIS står för "inkluderande beteendestöd i skolan" och är ett program som syftar till att skapa förutsättningar för studiero, inkludering och lärande. Programmet sträcker sig över 3 år, och har hittills handlat om att skapa goda relationer och en samsyn på skolan med tydliga förväntningar.

HBTQI

Örbyhus skola kommer under läsåret 2023/2024 att fortsätta med HBTQI-arbetet genom att utveckla en handlingsplan baserad på skolans nuläge. Därefter sker kontinuerligt arbete utifrån handlingsplanen.

Årshjul för värdegrundsarbete

Värdegrundsarbetet på skolan bedrivs utifrån ett årshjul med stark koppling till skolans värdegrundsord; trygghet, ansvar, empati och respekt. Syftet med årshjulet är att bedriva ett kontinuerligt och lika arbete för alla skolans elever baserat på vilken årskurs de går i. Årshjulet utvärderas och uppdateras i slutet av läsåret.

Åk 7

Tema Empati & Respekt (Egenproducerat arbetsmaterial baserat på material utvecklat av Unesco Child and Family Research Centre samt National University of Ireland Galway)

Åk 8

Tema Ansvar

Åk 9

Tema Trygghet

Analys av nuvarande plan

Årskurskonferenser

Arbetslaget ser överlag positivt på årskurskonferenser som arbetssätt, men är väldigt överens om att arbetet rinner ut i sanden efter mötet. Upplägget med att ha en eller två ansvariga för

uppföljning och utvärdering har ej fungerat. Arbetslagets förslag på lösning till detta är att lägga in det som en stående punkt i AE-protokollet, och ha ett rullande schema där man varje vecka checkar av att arbetet i en årskurs fortskrider och inte glöms bort. Fördelar med detta är att mycket av personalen som deltagit i årskurskonferensen också är delaktiga i den kontinuerliga uppföljningen samt att det underlättar för samsyn och samarbete.

Arbetslaget anser att ett tydligare strukturerat efterarbete vore fördelaktigt när arbetsområden identifierats på årskurskonferensen.

Vidare önskar arbetslaget att få tillgång till skrivna protokoll från årskurskonferenserna samt att dessa finns lättillgängliga för att kunna användas och återkopplas till under AE-möten.

Trygga platser

Undersökningen "trygga platser" tycker arbetslaget har varit hjälpsam i att identifiera otrygga platser och ett användbart underlag i det förebyggande arbetet. Ett exempel är senaste undersökningen där gamla fritidsgården identifierats (av eleverna) som en otrygg plats vilket medförde att arbetslaget beslutade om riktlinjer för rastvårdsarbetet för att arbeta med detta.

Arbetslaget vill gärna fortsätta med denna undersökning en gång per läsår, en bit in på höstterminen. Förutom bra underlag till förebyggande arbete fungerar undersökningen även som en bra utvärdering om tidigare förebyggande arbete (rastvakter, möblering av miljöer, osv.) har gett effekt. Till kommande undersökningar vill arbetslaget komplettera kartorna (som eleverna ofta gör i grupper) med något som ger eleverna möjlighet att ge individuella svar och synpunkter (eventuellt anonymt).

Gemensamma raster & rastvakter

För att underlätta det förebyggande arbetet och alltid ha personal tillgänglig till rastvårdare vill arbetslaget ha gemensamma rasttider för högstadiets elever. Detta anser arbetslaget även förbättrar klassrumsmiljön och i förlängningen måluppfyllelsen då elever har mindre möjligheter och blir mindre benägna att gå in i klassrum där de inte ska vara där en annan klass har lektion, eller att elever försvinner ut från lektioner för att andra klasser har rast utanför. Denna åtgärd skulle även medföra att korridorer och gemensamma utrymmen i större utsträckning kan utnyttjas (i samarbete med resurser) till arbete under lektionstid när detta är gynnsamt för eleverna.

HBTQI

Arbetet har ej blivit genomfört, och skjuts upp till nästkommande termin.

Årshjul för värdegrundsarbete

Arbetslaget önskar att årshjulet finns tillgänglig för all högstadiets personal, och inte enbart för de med tillgång till värdegrundsgruppen. Arbetslaget ser positivt på upplägget och strukturen av arbetet och vill gärna fortsätta arbeta på samma vis, men har ett par synpunkter och farhågor. För att arbetet ska komma igång planerar arbetslaget att ha en genomgång av årshjulet på uppstartsdagarna inför höstterminen, så att alla är insatta och redo att starta upp arbetet omgående efter terminsstart.

Vissa klasser/årskurser behöver mer (längre) mentorstid om detta arbete är planerat att genomföras på den lektionen. Viktig är även att ALLA klassens mentorer har lektionen i sitt schema och kan delta. Mentorstiden bör finnas med i tjänstefördelningen då lektionen i praktiken blir ett eget ämne som behöver planeras och förberedas, till vilket även mer planeringstid behövs. Ska detta arbete ske under mentorstid krävs vidare att inte andra saker "som ska göras" läggs på mentorerna att genomföra på detta lektionstillfälle. Om mentorstiden ska vara flexibel till andra arbeten behöver arbetet med värdegrunden ha "egen lektionstid" (Elevens val?).

Arbetslaget önskar även större delaktighet från EHT under det praktiska lektionsarbetet, då de besitter kompetens som arbetslaget ibland upplever sig sakna själva.

Åk 7

Årets genomförande av Empati-projektet för årskurs 7 har fungerat sådär. Arbetet kom igång sent och hanns inte klart (i synnerhet för 7A). Mentorerna ser positivt på arbetsmaterialet som anses vara bra och tydligt. Tiden för att ordentligt sätta sig in i materialet har dock saknats, och därför har arbetet inte blivit så bra som det hade kunnat bli. Arbetslaget tycker att Empati-projekt bör stanna för årskurs 7 i sin nuvarande utformning, men bör startas tidigt på höstterminen samt så bör tid finnas så att mentorerna kan genomföra arbetet så bra som möjligt.

PK-mannen har ej genomförts i någon av klasserna.

Åk 8

Inget av arbetena har genomförts av någon av klasserna.

Arbetslaget anser att det vore fördelaktigt med endast ett eller två, lite större, teman att arbeta med (i likhet med Empati-projektet). Förslag från arbetslaget är att arbetsområdet, likt empati, har tydlig koppling till skolans värdegrundsord. Arbetslaget ställer frågan till EHT om de har möjlighet att ta fram detta material (i likhet med Empati-projektet).

Åk 9

Inget av arbetena har genomförts av någon av klasserna.

Arbetslaget anser att det vore fördelaktigt med endast ett eller två, lite större, teman att arbeta med (i likhet med Empati-projektet). Förslag från arbetslaget är att arbetsområdet, likt empati, har tydlig koppling till skolans värdegrundsord. Arbetslaget ställer frågan till EHT om de har möjlighet att ta fram detta material (i likhet med Empati-projektet).

Under det gångna läsåret har en del kritik riktats mot systemet där kränkningar rapporteras och utreds, i huvudsak gällande tidsåtgång och okunskap kring hur det fungerar. Detta har dock minskat succesivt och en stor del av personalen har nu goda kunskaper om systemets användning. Det fördubblade antalet rapporterade kränkningar jämfört med föregående läsår tror vi är en följd av att personalen blivit bättre på att avgöra vad som ska rapporteras och framförallt hur man gör, och därför lagt sin tid på att göra det. Arbetslaget upplever inte att det gångna läsåret stuckit ut nämnvärt i mängden kränkningar (upplevelsen i det vardagliga arbetet).

Tillgången till och genomgången av statistiken framtagen med Digital Fox medförde intressanta diskussioner och fungerade som motivation för användningen av systemet. Till exempel noterades i elevenkäterna att omklädningsrum stack ut i otrygghet, men i Digital Fox noterades att nästan inga kränkningar rapporterats där. Detta samspel mellan enkäter och statistik är väldigt användbart, och arbetslaget drog slutsatsen att omklädningsrummet sticker ut i otrygghet på grund av andra, naturliga skäl; till exempel att man där byter om och visar sig lättklädd inför andra.

Metoderna för kartläggning har arbetslaget inga större synpunkter på, utan tycker fungerar. Däremot vill arbetslaget att enkäterna sprids ut lite grann och att det en plan görs för vilken enkät som ska göras när (årshjul?), då kort varsel och många saker samtidigt gör att elevdeltagandet och seriositeten minskar.

Arbetslaget tycker att svarsprocenten är alldeles för låg (strax över 70%). Denna tror vi att vi med hyfsat enkla åtgärder kan höja. Arbetslaget diskuterade även om det vore gynnsamt (och möjligt) för eleverna att få ta del av resultatet. Att visa resultatet och vara tydliga med att detta är det underlag som används samt göra kopplingen mellan enkäten och faktiska åtgärder som genomförs tror arbetslaget kan höja seriositeten hos eleverna.

Arbetslaget skulle vilja lägga till en följdfråga till fråga 17, i stil med; "Ser du vuxna ute i korridoren när du har rast?".

Kartläggning av risker

Kartläggningsmetoder

Kartläggningar gör vi för att kunna upptäcka risker för diskriminering och kränkande behandling på skolan. Genom att kartlägga hur eleverna upplever sin skolgång. Med hjälp av kartläggningarna kan vi förebygga, främja och genomföra aktiva åtgärder. I skolområde 2 kartlägger vi genom elevenkäter samt dokumenterade kränkningar i systemet Digital Fox. I nuläget genomförs tre enkäter per läsår; Skolverkets enkät, en central elevhälsoenkät samt två lokalt utformade enkäter.

Kartläggning

Föregående år var antalet dokumenterade kränkningar på högstadiet 52 stycken. Detta läsår har 106 kränkningar rapporterats på högstadiet. Denna fördubbling av antalet rapporterade kränkningar kan delvis förklaras av en ökad anmälningsbenägenhet, tydligare riktlinjer för vad som ska anmälas samt hur det ska anmälas. Ökad medvetenhet kring otrygga platser och rastvaksarbete samt ökad kommunikation mellan personal och elever kan också vara relevanta faktorer. Att antalet anmälda kränkningar har ökat är att vänta då arbete drivits under läsåret för att öka användningen av systemet Digital Fox. Dock kan den stora ökningen detta år ändå vara skäl till utvärdering och reflektion. Arbetslaget anser inte att läsåret som passerat har varit avvikande när det gäller kränkningar och därför finns skäl att överväga framgångsfaktorer i skolans arbete.

Jämfört med föregående år anmärker arbetslaget på att andelen rapporterade fysiska kränkningar har ökat, samt att andelen kränkningar är generellt högre i mitten av höst- och vårtermin samt inför lov. Däremot syns en skillnad i antalet rapporterade kränkningar i årskurs 9, som minskat och ligger på ungefär en fjärdedel jämfört med årskurs 7 och årskurs 8.

Sammantaget ger skolinspektionens enkät en bild av en levande skola med nya utmaningar och utvecklingsområden för skolan som helhet. En stor del av eleverna (85%) känner att de är trygga i skolan (Mycket trygg, ganska trygg).

En del elever (55%) anser att de studerar i skolan (Alltid, Ofta).

Antalet rapporterade kränkningar kopplade till plats är väldigt mycket större i klassrum och korridor än övriga alternativ. Anledningen till detta bedöms vara att personal alltid finns närvarande i klassrum och, med årets strukturerade rastvaktsschema och korridorer. För övriga platser är personalen beroende av att elever uppmärksammar och berättar om kränkningar som sker, vilket kan orsaka ett mörkertal på dessa platser.

I elevenkäterna noterar arbetslaget en överlag positiv bild av elevernas upplevelse av skolan. Dock har arbetslaget noterat några förbättringsområden där arbete krävs under läsåret 2023/2024. Till dessa förbättringsområden hör; deltagande/svarsfrekvens, elever som upplever sig utan vänner i klassen/skolan, öka antalet samtal om hur man bemöter sina medmänniskor, att eleverna känner att det finns någon de kan vända sig till vid behov, ytterligare stärka personaltätheten på raster och i korridorer, minska stress och oro i matsalen, arbetsro och god studiemiljö i klassrummet samt öppenhet för elevernas åsikter i klassrummet.

Diskrimineringsgrunder

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering innebär att arbeta förebyggande och främjande. Detta arbete genomförs i 4 steg; undersökning, analys, åtgärder och uppföljning/utvärdering.

Undersökning

Under läsåret 2022/2023 har vi kunnat identifiera trakasserier kopplat till samtliga diskrimineringsgrunder. Dessa är dock få.

I SO2s enkät om upplevelser av trakasserier och diskriminering framkommer det att det finns elever på skolan som har upplevt trakasserier och/eller diskriminering kopplat till samtliga diskrimineringsgrunder, men även dessa är få. Risken för att bli utsatt för diskriminering eller trakasserier på skolan bedöms således vara liten.

Analys

Nedan listas risker och hinder kopplat till samtliga diskrimineringsgrunder

Kön

Hur vuxna agerar på skolan, att elever kan behandlas olika, talutrymme i klassrummet, tröstas på olika sätt, aktiviteter planeras som tjej- och killaktiviteter.

Könsöverskridande identitet/uttryck

Okunskap inom ämnet kan påverka bemötandet och även vuxnas möjlighet att agera, könsuppdelningar vid olika aktiviteter, ombyte/duschar vid idrotten.

Sexuell läggning

Vuxnas agerande vid ex. glåpord, använda generaliserande begrepp (tex pappa, fru, flickvän).

Religion eller annan trosuppfattning

Fördomar, rasism, okunskap, generalisering.

Etnisk tillhörighet

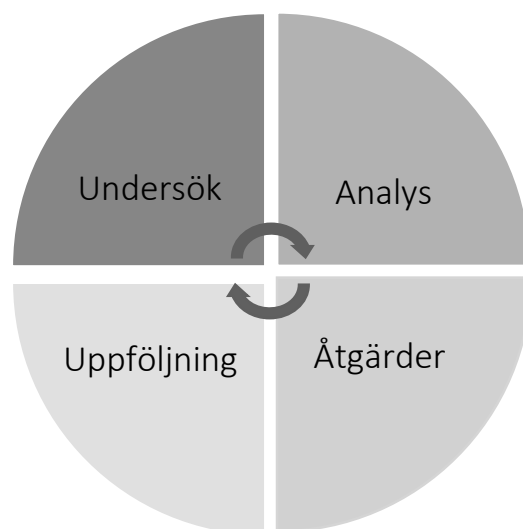
Risk för grupperingar, generalisering, inte våga ta tag i svåra frågor tex språkbruk, undervisning.

Funktionsnedsättning

Att elever inte får de extra anpassningar som de behöver, okunskap, generalisering, exkludering.

Ålder

Olika regler/förmåner för olika åldrar kan uppfattas orättvist, att bli behandlad "som ett litet barn".

Aktiva åtgärder

Nedan listas de förebyggande, främjande aktiva åtgärderna som planeras inför läsåret 2022/2023.

Kön, könsöverskridande identitet/uttryck och sexuell läggning Fortsatt arbete med HBTQIA+ enligt handlingsplan	Religion eller annan trosuppfattning och etnisk tillhörighet Riktat arbete kopplat till religion och etnicitet under ordinarie SO-undervisning.
Funktionsnedsättning Enligt värdegrundsårshjul.	Ålder Fadderverksamhet, tvärgrupper.

Uppföljning och utvärdering

Åtgärderna kommer att följas upp kontinuerligt under läsårets gång och även redovisas denna handlingsplan för läsåret 2022/2023.

Revidering av handlingsplanen

Handlingsplanen mot diskriminering och kränkande handlingar revideras varje läsår. Arbetslagen, föräldrar och elever lämnar synpunkter och utvecklingsområden på planen. Elevgrupper kommer även involveras i detta arbete genom att alla kamratstödjare tillsammans med ansvarig lärare ser över planen och även elevrådet kommer att arbeta på liknande sätt. Vårdnadshavare blir delaktiga vid utarbetandet av planen i skolrådet.

Årets plan ska revideras senast

2024-08-16.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor ansvarar för att handlingsplanen utvärderas.

Kurator tillsammans med trygghetsgruppen bär ansvaret för revideringen av handlingsplanen.

